

Kort om emnet

I Den nordiske modellen er det tette koblinger mellom arbeidsliv, velferdsstat og politikk. Sosiologisk forståelse av arbeidsliv og velferdsstat omfatter både prosesser internt i offentlige og private arbeidsorganisasjoner og sammenhengene mellom arbeidsliv, velferdsstat, økonomi og politikk.

Emnet tar for seg grunntrekk i nordisk arbeidsliv og velferdsstat fra flere synsvinkler:

- **En komparativ synsvinkel:** Trekk ved de ulike nordiske arbeidsliv- og velferdsstatsmodellene og i kontrast til andre moderne samfunn. Sirkulering av Nordiske modeller globalt og påvirkning av Nordiske selvpoppfatninger «utenfra».
- **Et endringsperspektiv:** Både arbeidsliv og velferdspolitikken er i endring, og disse endringsprosessene påvirker hverandre. Kildene til endring er flere: innvandring og globalisering, kriser og teknologiskøkonomisk utvikling, men også politiske ideer og normative endringer i velferdsstatene.
- **Et maktperspektiv:** Dette favner både medvirkning og innflytelse lokalt på arbeidsplassene, styring og reformer i offentlig sektor, samt makrotilnærminger til forholdet mellom demokrati og kapitalismemarked.

I undervisningen vil vi presentere begreper og allmenne analytiske perspektiver og knytte disse til empiriske studier av sentrale trekk ved velferdsstaten og arbeidsorganisasjoner. Vi starter med fremveksten av velferdsstater og arbeidslivsorganisasjoner, politiske kompromisser og velferdsstater. Deretter ser vi på aktuelle endringstrekk i de nordiske samfunnsmodeller og diskuterer ulike teorier om utviklingen av nordiske modeller og institusjonelle endringer i og reformer i offentlig sektor. Kjønn og organisasjonskultur bidrar til å forme organisasjoner; det samme gjelder ulike ideer om og modeller for styring og ledelse.

I de siste årene har spørsmål relatert til de nordiske samfunnsmodellens styrker og svakheter, bærekraft, muligheter og utfordringer blitt stilt skarpere blant annet som en konsekvens av innvandringskrise, Covid-19 og klimakrisen. Kurset tar for seg aktuelle utfordringer for sentrale institusjoner i de nordiske samfunn. I de nordiske land er andelen av befolkningen som verken arbeider eller mottar trygd lav sammenliknet med andre land. De aller fleste voksne borgere finner sin forsørgelse enten i arbeidslivet og/eller gjennom velferdsstaten. Dette er derfor temaer med høy samfunnsmessig relevans både politisk, samfunnsøkonomisk og, ikke minst, for enkeltindividets livskvalitet og levekår. Kompetanse på spørsmål relatert til arbeid og velferd og forbindelsene mellom disse feltene er særlig etterspurt innen forskning, utredning, organisasjonsliv og offentlig forvaltning.

~~disse feltene er særlig etterspurt innen forskning, utredning, organisasjonsliv og offentlig forvaltning.~~

Hva lærer du?

Kunnskap

- Forståelse for begrepet «nordisk modell» og hvordan det brukes, konsekvenser av begrepsbruken, samt årsaker til at begrepet blir brukt på stadig flere områder.
- Kjennskap til teorier om ulike typer velferdsstater og regimer for arbeidslivets organisering
- Bred kunnskap om teorier og forskning relatert til arbeid og velferd i Norge og Norden.
- Forståelse av forskjeller mellom arbeidsliv og velferdsstat i de nordiske land og andre land
- Innsikt i sentrale endringstrekk i arbeidsliv og velferdsstat

Ferdigheter

- Kunne gjennomføre egne undersøkelser av arbeidslivsorganisasjoner og velferdsstatlige reformer.
- Kunne vurdere kvaliteten på og relevansen av foreliggende teorier og empirisk forskning
- Emnet gir godt grunnlag for arbeidet med en masteroppgave innenfor temaområdet.

Generell kompetanse

- Utvikle selvstendig og kritisk tenkning omkring styring og ansvar, makt og innordning
- Forstå spesifikke ordninger og dilemmaer i lys av demokratiske og etiske standarder
- Forstå viktige forskjeller mellom moderne velferds- og arbeidslivsregimer
- Ha innsikt i vekselvirkninger mellom offentlige og private virksomheter og hvordan de tilpasser seg endringer i omgivelsene

Opptak og adgangsregulering

Emnet er et [obligatorisk emne i masterprogrammet i organisasjon, ledelse og arbeid og et](#) valgfritt emne i masterprogrammet i sosiologi. Studenter på masterprogrammet må hvert semester søke og få plass på undervisningen og melde seg til eksamen i Studentweb.

Emnet er også valgbart for [studenter på følgende lektorprogramstudenter med masterspesialisering i samfunnsfagdidaktikk ved UiO \(se lenke for hvordan du søker opptak til emnet\)](#). studieprogram, dersom de oppfyller forkunnskapskravet (se under).

[masterprogrammet i organisasjon, ledelse og arbeid \(OLA\) ved UiO](#)
[Lektorprogramstudenter med masterspesialisering i samfunnsfagdidaktikk ved UiO \(se lenke for hvordan du søker opptak til emnet\)](#)

Det er også mulig å søke om hospitantstatus på emnet. Merk at det kun er eventuelt ledige plasser på emnet som gis til hospitanter.

Forkunnskaper

Obligatoriske forkunnskaper

Bachelorgrad

Undervisning

- Forelesninger og seminarer

Forelesning og studentaktivitet kombineres. Veiledning på emneoppgaven gis på workshop med aktiv deltakelse fra studentene. Flere workshops tilbys der alle studentene skal få tilbud om å presentere utkast til essay en gang og få veiledning fra medstudenter og de kursansvarlige. ~~Workshop settes opp to uker, men hver student deltar kun på én.~~

Eksamen

Eksamensform: Emneoppgave som vurderes etter karakterskalaen A-F.

- [Retningslinjer for oppgaven i spesialiseringsemnene på 4000-nivå](#)
- [Litt om skriving av oppgaver](#)
- [Tidligere eksamensoppgaver og sensorveiledninger](#)

Innlevering i Inspira

Du leverer din besvarelse i eksamenssystemet Inspira. [Les om hvordan du skal levere.](#)

Kildebruk og referanser

Ved oppgaveskriving må du gjøre deg kjent med [reglene for kildebruk og referanser](#). Ved brudd på reglene kan du bli mistenkt for [fusk/forsøk på fusk](#).

Eksamensspråk

Du kan besvare eksamen på norsk, svensk, dansk eller engelsk.

Karakterskala

Emnet bruker karakterskala fra A til F, der A er beste karakter og F er stryk. Les mer om [karakterskalaen](#).

Begrunnelse og klage

- [Begrunnelse og klage](#)
- Du ber om begrunnelse for eksamen i Studentweb.